

16 oktober 2018
Corr.nr., 2018-068.354, FC
Dossiernr. K12360

Nummer 49/2018

Voordracht van Gedeputeerde Staten aan Provinciale Staten van Groningen inzake de vaststelling van het normenkader voor de rechtmatigheidstoets 2018 bestaande uit de lijsten met relevante wet- en regelgeving en de goedkeurings- en rapporteringstoleranties ten behoeve van de accountantscontrole op de Jaarrekening 2018 van de provincie Groningen.

1. Samenvatting

Uw Staten geven overeenkomstig de Provinciewet artikel 217 in het kader van de controle op de Jaarrekening opdracht aan de accountant. Deze opdracht bestaat naast een toets op de financiële rechtmatigheid tevens uit een toets op de getrouwheid van de Jaarrekening alsmede uit een toets op de verenigbaarheid van het Jaarverslag met de Jaarrekening. Het normenkader waarbinnen de accountant de toetsing moet uitvoeren wordt vastgesteld door uw Staten, en bestaat uit de voor het betreffende boekjaar geactualiseerde lijst met externe en interne wet- en regelgeving en de lijst met verordeningen c.a. die een duidelijke relatie hebben met het beleid inzake Misbruik en Oneigenlijk gebruik (M&O).

Door middel van deze voordracht bieden wij u ter vaststelling aan het voor 2018 geactualiseerde normenkader ten behoeve van de rechtmatigheidstoets 2018 en het percentage van zowel de goedkeurings- als de rapporteringstoleranties ten behoeve van de accountantscontrole op de Jaarrekening 2018.

2. Doel en wettelijke grondslag

De financiële rechtmatigheidstoets door de accountant maakt onderdeel uit van de controle op de Jaarrekening. Het gaat in dit verband om een toets op de rechtmatigheid van financiële beheers-handelingen die leiden tot financiële transacties die uiteindelijk in de Jaarrekening worden verantwoord.

Basis voor de financiële rechtmatigheidstoets 2018 vormt het door uw Staten vast te stellen normenkader. Het normenkader wordt jaarlijks geactualiseerd. Voorts zijn de door de accountant te hanteren goedkeurings- en rapporteringstoleranties van belang.

Via deze voordracht bieden wij u het voor 2018 geactualiseerde normenkader voor de rechtmatigheidstoets ter vaststelling aan. Tevens vragen wij uw Staten de voor 2018 te hanteren omvang van de goedkeuringstoleranties en het percentage van de rapporteringstolerantie voor de accountantscontrole vast te stellen.

3. Procesbeschrijving en planning

Via voordracht 38/2015 hebben uw Staten ingestemd met ons voorstel om EY te benoemen als accountant voor de boekjaren 2015 tot en met 2018. In deze voordracht heeft u tevens de door de accountant te hanteren rapporteringstoleranties en goedkeuringstoleranties als percentage van de totale lasten in het betreffende controlejaar vastgesteld. Met de nu voorliggende voordracht vragen wij uw Staten de goedkeurings- en rapporteringstoleranties voor de controle op de Jaarrekening 2018 te bekrachtigen.

4. Begroting

Niet van toepassing.

5. Inspraak/participatie

Niet van toepassing.

6. Nadere toelichting

I. Accountantscontrole en rechtmatigheid

Het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado) onderscheidt negen rechtmatigheidscriteria. Zes van deze criteria worden afgedekt door de controle die leidt tot het getrouwheidsoordeel. Drie criteria, te weten het begrotingscriterium, het voorwaardencriterium en het misbruik- en oneigenlijk gebruikscriterium, dienen aanvullend door de specifieke rechtmatigheidstoets te worden afgedekt.

In het kort gaat het om toepassing van de volgende wet- en regelgeving:

A: Externe wet- en regelgeving:

- Europese regels;
- Nationale wetten;
- Algemene Maatregelen van Bestuur;
- Ministeriële regelingen.

B: Interne, d.w.z. provinciale regelgeving:

- Verordeningen;
- Overige besluiten van Provinciale Staten, voor zover deze een kaderstellend karakter hebben en die bepalingen bevatten over financiële beheershandelingen;
- Collegebesluiten voor zover deze een noodzakelijke uitwerking zijn van rijks- of provinciale regelgeving.

In de verordeningen (interne regelgeving) kan een zogenaamde hardheidsclausule worden opgenomen. De hardheidsclausule is nodig om te voorkomen dat wij verstrikt raken in een al te stringente toepassing van die regels. Aldus kan de flexibiliteit van onze regelgeving gewaarborgd blijven.

De drie bovengenoemde rechtmatigheidscriteria worden hieronder kort toegelicht.

Begrotingscriterium

Indien blijkt dat de gerealiseerde bedragen in de Jaarrekening hoger zijn dan de geraamde bedragen met inbegrip van de laatste begrotingswijzigingen is er mogelijk sprake van onrechtmatige uitgaven. De overschrijding op de begroting kan namelijk in strijd zijn met het budgetrecht van uw Staten zoals geregeld in de Provinciewet. Bij de oordeelsvorming is het met name van belang in hoeverre de begrotingsoverschrijding past binnen het door uw Staten geformuleerde beleid. De beantwoording van de vraag welke begrotingsoverschrijdingen al dan niet verwijtbaar zijn, is voorbehouden aan uw Staten.

Voorwaardencriterium

Besteding en inning van gelden door de provincie zijn aan bepaalde voorwaarden gebonden, waarop door de accountant moet worden getoetst. Deze voorwaarden liggen vast in wet- en regelgeving. Uw Staten worden geacht uit hoofde van de controlerende rol de norm te stellen waaraan ons College moet worden getoetst. Het normenkader voor uw Staten is door ons geoperationaliseerd door limitatief te bepalen aan welke wet- en regelgeving de interne organisatie en de accountant moet toetsen. Het normenkader omvat alleen regelgeving die bepalingen bevat over financiële beheershandelingen. Wij bieden uw Staten in bijlage 1 bij het conceptbesluit van deze voordracht de geactualiseerde lijst van voor 2018 relevante externe en interne wet- en regelgeving ter vaststelling aan. Voor de totstandkoming van deze geactualiseerde lijsten met wet- en regelgeving zijn wij uitgegaan van de lijsten met wet- en regelgeving zoals deze in het normenkader voor de rechtmatigheidstoets 2017 waren vastgesteld. Wij hebben beoordeeld welke regelgeving voor 2018 niet meer van toepassing is en dus uit de lijsten verwijderd kon worden.

Tevens hebben wij geïnventariseerd welke nieuwe wet- en regelgeving aan de lijsten moet worden toegevoegd.

Misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium (M&O)

Het rechtmatigheidsonderzoek naar misbruik heeft als doel na te gaan of op basis van onjuist verstrekte gegevens onrechtmatig overheidsmiddelen door een aanvrager worden verkregen dan wel een te laag bedrag aan heffingen aan de overheid wordt betaald. Hier betreft het een bewuste misleiding om een onrechtmatig of onwettig voordeel te behalen. Bij oneigenlijk gebruik is de aanvraag wel in overeenstemming met de bewoordingen van de regelgeving, maar in strijd met het doel en de strekking daarvan. Daarmee zijn dergelijke handelingen niet onrechtmatig. Indien de wet- en regelgeving oneigenlijk gebruik mogelijk maakt, is het noodzakelijk dat wet- en regelgeving wordt aangepast en/of duidelijker wordt toegelicht. Samengevat is misbruik per definitie onrechtmatig en oneigenlijk gebruik niet.

De lijst met verordeningen c.a. die een duidelijke relatie hebben met het beleid inzake M&O moet jaarlijks worden geactualiseerd. Wij bieden uw Staten in bijlage 2 bij het conceptbesluit van deze voordracht de geactualiseerde lijst van voor 2018 relevante M&O-gevoelige provinciale regelgeving ter vaststelling aan. De lijsten in de bijlagen 1 en 2 vormen tezamen het normenkader voor de rechtmatigheidstoets 2018.

II. Goedkeurings- en rapporteringstoleranties

In het Bado zijn de minimumeisen voor de in de controle te hanteren goedkeuringstoleranties voorgeschreven. Deze minimumeisen zijn als uitgangspunt gehanteerd voor het, door uw Staten vastgestelde, programma van eisen voor de aanbesteding voor de accountantscontrole voor 2015-2018. In de onderstaande tabel zijn de minimumeisen uit het Bado weergegeven:

Goedkeuringstolerantie	Strekking controleverklaring:			
	Goedkeurend	Beperking	Oordeelonthouding	Afkeurend
Fouten in de jaarrekening (% lasten)	≤ 1%	> 1% < 3%	-	≥ 3%
Onzekerheden in de controle (% lasten)	≤ 3%	> 3% < 10%	≥ 10%	-

Voor 2018 bedragen de totale lasten inclusief toevoegingen aan de reserves op basis van de begroting na vaststelling van de 14e wijziging 2018 € 498.631.950. Hieruit volgt, bij toepassing van de minimumpercentages, dat een totaalbedrag aan fouten in de jaarrekening van maximaal € 4.986.319 en een totaal van onzekerheden van maximaal € 14.958.957 de goedkeurende strekking van de controleverklaring bij de jaarrekening 2018 niet zullen aantasten. Voornoemde goedkeuringstoleranties zullen in het kader van de jaarrekeningcontrole door de accountant worden bijgesteld op basis van de werkelijke lasten¹ over 2018.

Voor de rapporteringstolerantie geldt tot op heden als maatstaf dat de accountant over elke fout of onzekerheid met een percentage van ≥ 10% van de goedkeuringstolerantie rapporteert. U heeft als opdrachtgever de mogelijkheid om voor delen van de Jaarrekening met de accountant lagere rapporteringstoleranties overeen te komen. Politiek gevoelige onderwerpen of risicovolle projecten kunnen daarvoor in aanmerking komen. Voor de volledigheid merken wij op dat de accountantskosten substantieel zullen stijgen indien lagere goedkeuringstoleranties worden gehanteerd.

Met onze rapporteringstolerantie van 10% van de goedkeuringstolerantie informeert de accountant u over alle fouten en onzekerheden die groter zijn dan € 498.631. Deze toleranties zijn volgens de opvatting van onze eigen accountant nog steeds toereikend.

Overigens geldt voor specifieke uitkeringen een lagere rapporteringstolerantie. Op grond van het Bado moeten geconstateerde fouten in het verslag van bevindingen worden opgenomen indien de navolgende rapporteringstolerantie per specifieke uitkering wordt overschreden:

- € 12.500 indien de omvangbasis kleiner dan of gelijk aan € 125.000 is;
- 10% indien de omvangbasis groter dan € 125.000 en kleiner dan of gelijk aan € 1.000.000 is;

¹ Artikel 2 Besluit accountantscontrole decentrale overheden

- € 125.000 indien de omvangbasis groter dan € 1.000.000 is.

Voor de accountantscontrole van de Jaarrekening 2018 stellen wij u voor om de bovengenoemde omvang van de goedkeuringstoleranties en de rapporteringstolerantie voor de gehele Jaarrekening vast te stellen op 10% van deze goedkeuringstoleranties. Voor de specifieke uitkeringen gelden de in het Bado voorgeschreven toleranties.

7. Geheimhouding

Niet van toepassing.

8. Voorstel

Wij stellen u voor het in ontwerp bij deze voordracht gevoegde besluit vast te stellen.

Groningen, 16 oktober 2018

Gedeputeerde Staten van Groningen:

F.J. Paas , voorzitter.

H. Schrikkema , secretaris.

Behandeld door : A. Kusters
Telefoonnummer : 4139
e-mail : a.kusters@provinciegroningen.nl

Provinciale Staten van Groningen:

Gelezen de voordracht van Gedeputeerde Staten van 16 oktober 2018, nr. 2018-068.354, FC;

Gelet op:

- artikel 217 van de Provinciewet, waarin is vastgelegd dat in het kader van de controle op de Jaarrekening opdracht dient te worden gegeven tot een toets op de financiële rechtmatigheid;
- het feit dat op basis van de kadernota rechtmatigheid, het normenkader voor de financiële rechtmatigheid jaarlijks moet worden vastgesteld;
- het Besluit accountantscontrole decentrale overheden, waarin minimumeisen zijn gesteld voor de bij deze controle te hanteren goedkeuringstoleranties;
- voordracht 38/2015 waarin de goedkeuringstoleranties zijn vastgesteld zoals opgenomen in het programma van eisen voor de accountantscontrole 2015-2018;

Besluiten:

1. Het normenkader voor de rechtmatigheidstoets inzake de Jaarrekening 2018, bestaande uit de als bijlage 1 bij dit besluit gevoegde lijst met externe en interne wet- en regelgeving en de als bijlage 2 bij dit besluit gevoegde lijst met verordeningen c.a. die een duidelijke relatie met het beleid inzake M&O hebben, vast te stellen;
2. Conform het gestelde in artikel 2 lid 1 Besluit accountantscontrole decentrale overheden de goedkeuringstoleranties ten behoeve van de accountantscontrole van de Jaarrekening 2018 vast te stellen op 1% van de werkelijke lasten over het boekjaar voor fouten en 3% van de werkelijke lasten over het boekjaar voor onzekerheden.
3. De rapporteringstolerantie voor de accountantscontrole van de Jaarrekening 2018 vast te stellen op 10% van de goedkeuringstolerantie.
4. Aan Gedeputeerde Staten op te dragen de onder 1 t/m 3 genoemde besluiten aan de accountant ter kennis te brengen.

Groningen,

Provinciale Staten voornoemd:

, voorzitter.

, griffier.

Bijlagen bij het besluit

Nr.	Titel	Soort bijlage
1	Lijst van externe en interne wet- en regelgeving in het kader van de rechtmatigheidstoets 2018	lijst
2	Lijst met verordeningen c.a. die een duidelijke relatie hebben met het beleid inzake Misbruik & Oneigenlijk gebruik inclusief de risico's en beheersmaatregelen ten aanzien van dat M&O-beleid in het kader van de rechtmatigheidstoets 2018	lijst

Bijlage 1: Externe en interne wet- en regelgeving in het kader van de rechtmatigheidstoets 2018

In het navolgende overzicht is een inventarisatie gegeven van de in het kader van de rechtmatigheidstoets 2018 van de provincie Groningen relevante algemene wet- en regelgeving. Dit overzicht moet als volgt worden gelezen: In de eerste kolom worden de benamingen van programma's vermeld conform de Begroting 2018. De wet- en regelgeving in de tweede en derde kolom is zoveel mogelijk in aansluiting bij deze programma indeling vermeld.

In de kolom wetgeving extern wordt de te toetsen algemene wet- en regelgeving aangegeven die direct een relatie heeft met het financieel beheer en de inrichting van de financiële organisatie van de provincie.

Veelal zullen Provinciale Staten ter verdere implementatie van de uitvoering van deze algemene wet- en regelgeving eigen verordeningen en/of beleidsregels opstellen waarmee een nadere invulling wordt gegeven voor de lokale uitvoering van het daaraan verbonden financiële beheer. Deze verordeningen en/of beleidsregels zijn in de laatste kolom opgenomen. Bovendien zijn in deze laatste kolom collegebesluiten opgenomen die een noodzakelijke uitwerking zijn van rijks- of provinciale regelgeving.

Overzicht van externe en interne wet- en regelgeving:

Programma		Externe regelgeving		Interne regelgeving	
1.	Ruimte en water		Er zijn geen regelingen	1.	Publiek-publieke samenwerking Blauwestad, werkplan/begroting en de Grex Blauwestad / Bestuursovereenkomst
				2.	Subsidieregeling Retailagenda provincie Groningen
				3.	Subsidieregeling ruimtelijke kwaliteit provincie Groningen
				4.	Subsidieregeling Deltaplan Agrarisch Waterbeheer provincie Groningen 2018
2.	Milieu en energie	1.	Besluit financiële bepalingen bodemsanering (inclusief Bedrijvenregeling) / Regeling financiële bepalingen bodemsanering 2005	5.	Verordening op de instelling en invordering van de nazorgheffing stortplaatsen provincie Groningen
		2.	Kaderwet subsidies I&M/ Kaderbesluit subsidies I & M/	6.	Heffingsverordening ontgrondingen Groningen 2003
				7.	Regeling waardevermeerdering woningen gaswinning Groningenveld
3.	Platteland en natuur	3.	Wet inrichting landelijk gebied	8.	Subsidieregeling agrarisch natuur- en landschapsbeheer Groningen, Subsidieregeling kwaliteitsimpuls natuur en landschap Groningen en Subsidieregeling Kwelderbeheer 2015-2020
		4.	Plattelandontwikkelingsprogramma 2014-2020 (POP3)	9.	Nota natuur en PLG2 en 3 Beleidsregel Rafelranden
		5.	Europees Landbouwfonds voor plattelandontwikkeling (ELFPO).	10.	Natuur Netwerk Nederland
				11.	Investeringskader Waddengebied 2016-2026

				12.	Programma Duurzame landbouw 2017-2020
				13.	Subsidieregeling Innovatieve verduurzaming in de landbouw provincie Groningen
4.	Bereikbaarheid	6.	Wet Infrastructuurfonds / Besluit Infrastructuurfonds	14.	Kade- en havengeldreglement Groningen / Liggeldverordening Oude Eemskanaal
		7.	Convenant RSP	15.	Regiovisie Groningen-Assen 2030 (geactualiseerd)
				16.	Diverse investeringsprojecten wegen en waterwegen
				17.	RSP-gerelateerde regelgeving Toetsingskader RSP projecten
				18.	Transferia en busstations en Infra HOV-bus en Q-liners:
				19.	Gelimiteerde lijst met projecten behorende bij het RSP project Transferia, Busstations, Infra, HOVbus en Q-liners.
				a.	Uitvoeringskader Ruimtelijk Economisch Programma ZZL regionaal deel – Groningen
				b.	Regeling Regionaal Mobiliteitsfonds RSP
				c.	Instelling capaciteitskredieten RSP, MIT en overige projecten
				d.	Meerjarenprogramma Beheer en Onderhoud provinciale infrastructuur 2017-2020
					Uitwerking en realisatie basispakket verkeersmanagement
5.	Economie	8.	Europese structuurfondsen	20.	Innovatief Actieprogramma Groningen 4 (IAG-4)
		9.	Staatssteun	21.	Cofinanciering Kompas
		10.	Projectstimuleringsregeling Europese Territoriale Samenwerking INTERREG V, 2014-2020.	22.	Cofinanciering Ruimtelijk Economische Programma's (Provinciale Meefinanciering)
		11.	Kaderwet EZ-subsidies	23.	Subsidieregeling Regionale Investeringssteun Groningen 2018 (RIG 2018)
				24.	Uitvoeringskader Innovatief en Duurzaam MKB Groningen 2
				25.	Subsidieregeling MKB innovatiestimulering regio en topsectoren Noord-Nederland
				26.	Subsidieregeling Versneller Innovatieve Ambities VIA 2017 en 2018 (plus)
				27.	Subsidieregeling Snel Internet Groningen

				28.	Subsidieregeling Kennis en Innovatie 2017 en 2018
				29.	Beleidsregel Ondernemersvouchers Groningen
6.	Cultuur en maatschappij	12.	Subsidieregeling ESF 2011-2013 (herzien) en Subsidieregeling ESF 2014-2020	30.	Uitvoeringsprogramma Leefbaarheid Provincie Groningen 2016 - 2020
				31.	Uitvoeringsprogramma Cultuur 2017-2020
				32.	Uitvoeringsprogramma Sport en Bewegen 2016-2019
				33.	Beleidsregel subsidie Erfgoedloket en Erfgoedadviesteam
				34.	Meerjarenprogramma Aardbevingsbestendig en Kansrijk Groningen 2017-2021
				35.	Subsidieregeling Pronkjewail Fonds
				36.	Beleidsregel Incidenteel Cultuurbudget
				37.	Beleidsregel BRRG 2017-2020
				38.	Subsidieregeling Culturele Infrastructuur Aard- en Nagelvast
				39.	Beleidsregel Mediafonds
				40.	Beleidsregels budget ontwikkeling innovatie bibliotheekvoorziening
				41.	Uitvoeringsprogramma Evenementen 2016-2020
				42.	Subsidieregeling digitalisering cultuur provincie Groningen
				43.	Regeling groot onderhoud en restauratie rijksmonumenten provincie Groningen 2018 (GRRG 2018)
				44.	Subsidieregeling regulier onderhoud rijksmonumenten provincie Groningen 2018 (RORG 2018).

7.	Openbaar bestuur	13.	Europese aanbestedingsregels	45.	Mandaatbesluit 2016
		14.	Algemene wet inzake Rijksbelastingen	46.	Bevoegdhedenbesluit CdK provincie Groningen 2004
		15.	Algemene Wet Bestuursrecht	47.	Financiële Verordening Provincie Groningen
		16.	Wet houdbare overheidsfinanciën	48.	Kaderverordening Subsidies provincie Groningen 1998 en 2017
		17.	Besluit begroting en verantwoording	49.	Beleidsregel uitvoering Rijkssubsidiekader
		18.	Wet financiering decentrale overheden / Uitvoeringsregeling financiering decentrale overheden	50.	Verordening Accountantscontrole provincie Groningen
		19.	Regeling uitzettingen en derivaten centrale (Ruddo)	51.	Verordening tot regeling van de financiële ondersteuning van fracties in Provinciale Staten
		20.	Wet op het BTW-compensatiefonds	52.	Heffingsverordening op de hoofdsom van de motorrijtuigenbelasting
		21.	Wet op de omzetbelasting 1968	53.	Verordening op de heffing en invordering van leges door de provincie Groningen
		22.	Wet op de vennootschapsbelasting 1969	54.	Financieringsstatuut van de provincie Groningen 2013
		23.	Invorderingswet	55.	Afwegingskader voor het in de toekomst uitzetten van provinciaal vermogen
		24.	Aanbestedingswet 2012	56.	Regeling Budgetbeheer Provincie Groningen
		25.	Wet op de motorrijtuigenbelasting 1994 / Regeling maximum aantal provinciale opcenten motorrijtuigenbelasting 2012/Bijstellingsregeling accijns, belasting van personenauto's en motorrijwielen, motorrijtuigenbelasting, belastingen op milieugrondslag en provinciewet 2016	57.	Nota Grondbeleid "Goed doorgrond"
		26.	Provinciewet	58.	Kaders revolverende fondsen
		27.	Wet markt en overheid	59.	Procedureregeling subsidies provincie Groningen 2018
		28.	Financiële verhoudingswet (provinciefonds)		
		29.	Regeling verantwoordingsinformatie specifieke uitkeringen		
	Arbeidsvoorwaardenregeling	30.	Collectieve arbeidsvoorwaardenregeling provincies en de uitvoeringsregelingen en Reisbesluit Binnenland	60.	Verordening rechtspositie gedeputeerden, staten- en commissieleden provincie Groningen
		31.	Rechtspositiebesluit commissarissen van de Koningin/ Regeling rechtspositie commissarissen van de Koningin/ idem voor Gedeputeerden en Staten- en Commissieleden	61.	Collectieve arbeidsvoorwaardenregeling Provincies (CAP) en de uitvoeringsregeling IKAP
		32.	Sociale verzekeringswetten waaronder: WAO, WIA, ZVW, APPA en Wet op de loonbelasting	62.	Provinciaal reisbesluit binnenland 2000 en de uitvoeringsregeling reisbesluit binnenland/buitenland 2000
		33.	Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en	63.	Salderingsregeling woon-werkverkeer
				64.	

		34.	semipublieke sector en Aanpassingswet WNT Wet maximering pensioengevend loon APPA	65. 66.	Woon-werkverkeerregeling Provincie Groningen 2008 Regeling Begeleiding Van Werk Naar Werk Regeling aanvullende voorzieningen bij werkloosheid Fractiekostenverordening 2016
--	--	-----	--	----------------	---

Bijlage 2: Verordeningen c.a. die een duidelijke relatie hebben met het beleid inzake Misbruik & Oneigenlijk gebruik inclusief de risico's en beheersmaatregelen ten aanzien van dat M&O-beleid in het kader van de rechtmatigheidstoets 2018

Interne Regelgeving	Specifieke risico's	Beheersmaatregelen
1. Kade- en havengeldreglement Groningen / Liggeldverordening Oude Eemskanaal	De kade-, haven- en liggelden worden niet of onvolledig geïnd.	Havenmeester/sluiswachter stelt inning vast, afdeling Financiën en Control verzorgt de facturatie en int de gelden.
2. Subsidieregeling agrarisch natuur- en landschapsbeheer Groningen en Subsidieregeling kwaliteitsimpuls natuur en landschap, Subsidieregeling Kwelderbeheer	De middelen worden niet besteed aan de doelstellingen zoals opgenomen in de regeling. Bijdrage wordt besteed aan kosten die niet subsidiabel zijn zoals opgenomen in de uitvoeringsregeling en de daarbij behorende (beleids-)nota's. De normbedragen per hectare worden overschreden bij de toekenning. Er wordt niet voldaan aan de verantwoordingseisen (incl. controleverklaring).	Verlening: Toetsing van de aanvraag met bijbehorende begroting aan de regeling vindt plaats door Prolander. Vervolgens wordt de aanvraag bij de provincie ter goedkeuring besproken in het FO. Na goedkeuring kan de aanvraag door Prolander worden verleend. Onafhankelijke toets door de controller van de afdeling Financiën en Control op de maandverantwoording door Prolander. Bevoorschotting: De provincie vraagt bevoorschotting aan bij Nationaal Groenfonds als het saldo bij Prolander lager is dan € 1 miljoen. Onafhankelijke toets door de controller van de afdeling Financiën en Control. Vaststelling: Prolander zendt jaargegevens op gerealiseerde prestaties en, indien mogelijk, op gerealiseerde effecten. Onafhankelijke toets door de controller van de afdeling Financiën en Control. De jaargegevens worden verwerkt bij opstellen Jaarrekening en bij verantwoording aan het ministerie.
3. Verordening op de instelling en invordering van de nazorgheffing stortplaatsen provincie Groningen.	De heffingen worden niet of onvolledig geïnd. De heffingen worden berekend op basis van onjuiste tarieven en onjuiste maatstaven.	De betrokken stortplaats dient jaarlijks een goedgekeurde controleverklaring te overleggen aangaande het aantal gestorte tonnen afval. De afdeling Omgeving & Milieu stelt, op basis van dit document, de aanslag vast. Het afdelingshoofd accordeert de aanslag. De afdeling Financiën en Control verzorgt de facturatie en int de gelden.
4. Heffingsverordening ontgrondingen Groningen 2003	De heffingen worden niet of onvolledig geïnd. De heffingen worden berekend op basis van onjuiste tarieven en onjuiste maatstaven.	De afdeling Omgeving & Milieu stelt inning vast op basis van ingekomen verzoeken tot ontgrondingen. Het afdelingshoofd accordeert de inning. De handhavers van de afdeling Omgeving & Milieu controleren de juistheid van de onttrokken m ³ grond door middel van locatiebezoeken. De afdeling Financiën en Control verzorgt de facturatie en int de gelden.
5. Mandaatbesluit 2016	Er wordt gehandeld zonder volmacht, mandaat of machtiging.	Minutestructuur/procedure is van toepassing. Indien hieraan financiële consequenties zijn verbonden vindt een toets plaats door de afdeling Financiën en Control.
6. Bevoegdhedenbesluit CdK provincie Groningen 2004	Er wordt gehandeld zonder volmacht, mandaat of machtiging.	Minutestructuur/procedure is van toepassing. Indien hieraan financiële consequenties zijn verbonden vindt een toets plaats door de afdeling Financiën en Control.

Interne Regelgeving	Specifieke risico's	Beheersmaatregelen
7. Kaderverordening subsidies provincie Groningen 1998 en 2017 / Beleidsregel uitvoering Rijkssubsidiekader / Procedureregeling subsidies provincie Groningen 2018	De middelen worden niet besteed aan de doelstellingen zoals opgenomen in de verordening, de daarbij behorende beleidsnota's alsmede de Programma- en Productenbegroting.	Verlening: Toetsing van de aanvraag met bijbehorende begroting aan provinciale doelstellingen door de beleidsmedewerker alvorens tot verlening wordt overgegaan. Onafhankelijke toets door de controller van de afdeling Financiën en Control. Bevoorschotting bij verlening vóór 2013: Voor subsidies boven een bedrag van € 25.000, beoordeling van voortgangsrapportages op uitgaven in relatie tot gerealiseerde prestaties en indien mogelijk effecten door de beleidsmedewerker alvorens tot bevoorschotting wordt overgegaan. Onafhankelijke toets door de controller van de afdeling Financiën en Control. Vaststelling bij verlening vóór 2013: Beoordeling van de afrekening incl. controleverklaring op gerealiseerde prestaties en, indien mogelijk, op gerealiseerde effecten door de beleidsmedewerker. Onafhankelijke toets door de controller van de afdeling Financiën en Control. Bij subsidiebedrag boven € 25.000 is een controleverklaring vereist. Bevoorschotting bij verlening vanaf 2013: Het Rijkssubsidiekader is van toepassing. Afhankelijk van de omvang van de verleende subsidie wordt 100% bevoorschot (als bedrag € 25.000), dan wel wordt het bevoorschottingsritme in de verleningsbeschikking vastgelegd. Vastlegging bevoorschottingsritme in financiële administratie door de administrateur. Vaststelling bij verlening vanaf 2013: Afhankelijk van de omvang van de subsidie wordt het inhoudelijk verslag beoordeeld en eventueel aanvullende controle uitgevoerd via deelwaarneming (inhoudelijke beoordeling verslag, behind desk controle of controlebezoek subsidiënt). Bij een subsidie groter dan € 125.000 is de werkwijze als beschreven bij Vaststelling bij verlening vóór 2013. Deze beheersmaatregelen worden ook nageleefd bij andere regelingen waaruit subsidies worden verstrekt.
8. Verordening tot regeling van de financiële ondersteuning van de fracties in Provinciale Staten	De middelen worden niet besteed aan de doelstellingen zoals opgenomen in de verordening. De hoogte van de bijdrage wordt onjuist berekend. Uitbetaling geschiedt te snel. Overschrijding normbedrag opgebouwde reserves. Na opheffing wordt het batig saldo niet teruggestort.	Jaarlijks dient elke fractie voor 1 april de Jaarrekening in volgens standaard richtlijnen. Deze wordt gecontroleerd door een controller van de afdeling Financiën en Control. Hierbij vindt ook een toets plaats op moment van voorschotbetaling, overschrijding reserves, eventueel terugstorting.
9. Verordening op de heffing en invordering van leges door de provincie Groningen	De leges worden niet of onvolledig geïnd. De heffingen worden berekend op basis van onjuiste tarieven en onjuiste maatstaven.	De beleidsafdelingen stellen inning vast, het afdelingshoofd accordeert de geheven leges. De afdeling Financiën en Control verzorgt de facturatie en int de gelden.

Interne Regelgeving	Specifieke risico's	Beheersmaatregelen
10. Regeling budgetbeheer provincie Groningen	Er wordt gehandeld zonder bevoegdheid.	Minutestructuur/procedure is van toepassing. Indien hieraan financiële consequenties zijn verbonden vindt een toets plaats door de afdeling Financiën en Control. Procedures rond begrotingswijzigingen zijn van toepassing en worden getoetst door de afdeling Financiën en Control. Procedures/spelregels inzake AKP zijn van toepassing en worden getoetst door de afdeling Financiën en Control en POI. De functionele afdeling is belast met de heffing van inkomsten, het hoofd van de afdeling Financiën en Control is belast met de inning.
11. Verordening rechtspositie gedeputeerden, staten- en commissieleden	Onjuiste wijze van declareren. Onjuiste berekening en betaling van vaste vergoedingen. Onjuist gebruik van faciliteiten.	Toetsing vindt plaats door de afdeling POI.
12. Collectieve arbeidsvoorwaardenregeling Provincies (CAP) en de daarbij behorende uitvoeringsregelingen, de uitvoeringsregeling IKAP, en Reisbesluit Binnenland/Buitenland	Onjuiste wijze van declareren. Onjuiste berekening en betaling van vaste vergoedingen. Onjuist gebruik van faciliteiten.	Afdelingshoofd controleert en accordeert declaraties. Toetsing van declaraties, betaalde vergoedingen en aanvragen vindt tevens plaats binnen de afdeling POI.
13. Kaders revolverende fondsen	De middelen worden niet besteed aan de doelstellingen zoals opgenomen in dit kader of revolverende fondsen worden niet bevoegd opgericht.	Minutestructuur/procedure is van toepassing. Indien hieraan financiële consequenties zijn verbonden vindt een toets plaats door de afdeling Financiën en Control. De oprichting van een revolverend fonds zal voor wensen en bedenkingen worden voorgelegd aan Provinciale Staten.